



Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. rugsėjo 1 d.
(OR. en)

12101/23
ADD 1
LIMITE
PV CONS 39
RELEX 950

POSĖDŽIO PROTOKOLO PROJEKTAS

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA
(Užsienio reikalai)

2023 m. liepos 20 d.

TURINYS

Puslapis

Su teisėkūros procedūra nesusijusi veikla

3.	Einamieji reikalai.....	3
4.	Rusijos agresija prieš Ukrainą	3
5.	Turkija	3
6.	Ekonominio saugumo užsienio politikos aspektas	3
7.	Kiti klausimai	3
PRIEDAS. Į Tarybos posėdžio protokolą įtrauktini pareiškimai.....		4

Su teisėkūros procedūra nesusijusi veikla

3. Einamieji reikalai

Taryba aptarė Kinijos, ES ir CELAC (Lotynų Amerikos ir Karibų valstybių bendrijos) santykių, Armėnijos ir Azerbaidžano, Artimųjų Rytų taikos proceso ir Tuniso klausimus.

4. Rusijos agresija prieš Ukrainą

Pasikeitimas nuomonėmis

Taryba pasikeitė nuomonėmis dėl ES atsako Rusijos agresijos prieš Ukrainą kontekste.

5. Turkija

Pasikeitimas nuomonėmis



Taryba pasikeitė nuomonėmis dėl Turkijos.

6. Ekonominio saugumo užsienio politikos aspektas

Pasikeitimas nuomonėmis

Taryba pasikeitė nuomonėmis dėl Europos ekonominio saugumo strategijos užsienio politikos aspekto.

7. Kiti klausimai

Taryba susipažino su Rumunijos pateikta informacija apie jos siūlomą kandidatą į Tarptautinio Teisingumo Teismo teisėjo postą (dok. 11830/23), Austrijos, Čekijos ir Slovakijos pateikta informacija apie jų liepos 13 d. vizitą į Šiaurės Makedoniją (dok. 11844/23) ir Vokietijos bei Danijos pateikta informacija klimato diplomatijos klausimais (dok. 11995/23).



Ribotos sudėties posėdžio punktas

Pareiškimai dėl su teisėkūros procedūra nesusijusių A punktu, išdėstytų dok. 11816/23

**Dėl A punktu
sarašo 7 punkto:**

Tarybos sprendimas dėl ES ir AKRVO partnerystės susitarimo (Kotonu susitarimą pakeisiančio susitarimo) pasirašymo ir laikino taikymo
Priėmimas

AUSTRIJOS PAREIŠKIMAS

„Austrija yra pasirengusi pritarti siūlomam požiūriui, tačiau privalo atkreipti dėmesį į tai, kad dėl konstitucinių priežasčių Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių organizacijos (AKRVO) narių partnerystės susitarimas gali būti laikinai taikomas pagal tarptautinę teisę tik nuo tos dienos, kurią ji praneš Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriatui, kaip Susitarimo depozitarui, apie savo vidaus procedūrų, kuriomis reglamentuojamas Susitarimo įsigaliojimas, užbaigimą.“

KOMISIJOS PAREIŠKIMAS

„1. Komisija atkreipia dėmesį į Tarybos ketinimą priimti sprendimą, kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos pasiūlymas dėl Europos Sąjungos ir Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno organizacijos (AKRVO) narių partnerystės susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo (COM(2021)312 final), siekiant pakeisti partnerystės susitarimo pobūdį, t. y. kad tai būtų ne vien su ES sudarytas susitarimas, o mišrus susitarimas.

2. Komisija pripažįsta, kad politiškai svarbu partnerystės susitarimą pasirašyti kuo greičiau.

3. Tačiau Komisija nepakeitė savo teisinio įvertinimo, kad partnerystės susitarimas sudaromas vien su ES; dėl to nebuvo pateikta jokių teisinių kontrargumentų.

4. Todėl Komisija nesutinka, kad naujos redakcijos 4 straipsnyje išvardytos susitarimo nuostatos nebūtų laikinai taikomos tuo pagrindu, kad jos tariamai nepriklauso Sąjungos kompetencijai. Dar svarbiau, Komisijos nuomone, yra tai, kad Taryba neturi įgaliojimų iš esmės keisti susitarimo tekstą, pridėdamą prie pasiūlymo priimti sprendimą dėl susitarimo pasirašymo. Išimtinę teisę derėtis dėl susitarimo teksto ir siūlyti jį pasirašyti Tarybai turi derybininkas.

5. Komisija pasilieka teisę prireikus naudotis visomis turimomis teisinėmis priemonėmis, kad užtikrintų Sutarčių nuostatų laikymąsi.“

VENGRIJOS PAREIŠKIMAS

„Tai, kad buvo priimta Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais (ICPD) veiksmų programa, o ketvirtojoje pasaulinėje moterų klausimų konferencijoje buvo priimta Pekino veiksmų platforma, yra tikro bendro sutarimo požymis. Šiomis programomis nustatyta, kad naudojimasis žmogaus teisėmis yra vystymosi esmė, ir nuo jų priėmimo pasiekta svarbių rezultatų sveikatos, vyrų ir moterų lygybės ir švietimo srityse. Šios sritys yra Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. pagrindas – kaip pamatiniai principai joje yra įtvirtinti visuotinė pagarba žmogaus teisėms ir žmogaus orumui, teisinė valstybė, teisingumas, lygybė ir nediskriminavimas.

Vengrija tebėra pasiryžusi vykdyti įsipareigojimus žmogaus teisių srityje, be kita ko, saugoti ir propaguoti moterų teises bei vyrų ir moterų lygybę pagal Vengrijos pagrindinį įstatymą, Europos Sąjungos pirminę teisę, principus ir vertybes, taip pat pagal iš tarptautinės teisės kylančius įsipareigojimus ir principus. Be to, moterų ir vyrų lygybė kaip viena pagrindinių vertybių įtvirtinta Europos Sąjungos sutartyse, visų pirma ES sutarties 2 straipsnyje ir SESV 8 straipsnyje. Vadovaudamasi tuo, kas išvardyta pirmiau, ir savo nacionalinės teisės aktais, Vengrija sąvoką „socialinė lytis“ (angl. *gender*) aiškina kaip nuorodą į „biologinę lytį“ (angl. *sex*), o sąvoką „lyčių lygybę“ (angl. *gender equality*) – kaip reiškiančią vyrų ir moterų lygybę.

Vengrija yra tvirtai įsipareigojusi įgyvendinti ICPD veiksmų programą ir Pekino veiksmų platformą, taip pat Darbotvarkę iki 2030 m. ir jos darnaus vystymosi tikslus – tai yra ir pagrindiniai dokumentai lytinės bei reprodukcinės sveikatos ir reprodukinių teisių srityje. Vengrija pažymi, kad tarptautiniu lygmeniu, taip pat ir Europos Sąjungoje, nėra terminų „lytinė ir reprodukcinė sveikata bei teisės“ ir susijusių terminų, pavyzdžiui, „visapusiška informacija bei švietimas apie lytinę ir reprodukcinę sveikatą“, bendrai sutartų teisinių apibrėžčių. Be to, ši tema yra susijusi su teisinėmis apibrėžtimis, kurios priklauso valstybių narių išimtinėi kompetencijai. Todėl šiuos terminus Vengrija aiškina ir propaguoja Darbotvarkės iki 2030 m., ICPD veiksmų programos ir Pekino deklaracijos bei veiksmų platformos kontekste, laikydamosi savo nacionalinės teisės aktų. Šiuo atžvilgiu Vengrija pažymi, kad nei ES, nei kuri nors jos valstybė narė nėra priėmusios ar patvirtinusios Susitarime nurodytų UNESCO tarptautinių techninių gairių dėl lytinio švietimo, todėl jos jokių būdu negali būti laikomos ES *acquis* dalimi. Vengrija pritaria Susitarimo pasirašymui ir laikinam taikymui su sąlyga, kad vien tik nuoroda Susitarime į tas UNESCO tarptautines technines gaires nekeičia teisinės padėties šiuo atžvilgiu, nesukuria precedento dėl būsimų nuorodų kituose tarptautiniuose susitarimuose ar ES dokumentuose ir jokių būdu nereiškia, kad techninės gairės tampa privalomos Šalims. Be to, taip pat ir bendrame kontekste, Vengrija mano, kad priėmus šį dokumentą negalėtų atsirasti jokio teisinio precedento dėl lytinės ir reprodukcinės sveikatos ir teisių aiškinimo.

Atsižvelgdama į tai, kad neteisėtos migracijos srautai yra glaudžiai susiję su įvairių formų organizuotu nusikalstamumu, kuris kelia grėsmę visoms šalims ir dėl kurio reikia laikytis visapusiško požiūrio į migracijos srautų problemos sprendimą, Vengrija laikosi nuomonės, kad Susitarime pateikiamos nuorodos į migracijos valdymą turi būti suprantamos kaip mišrių migracijos srautų suvaldymas SESV 79 straipsnio 1 dalies kontekste, t. y. tik visapusiškai laikantis joje įtvirtinto tikslo užkirsti kelią neteisėtai imigracijai ir sustiprinti kovos su ja priemones, taip pat SESV 79 straipsnio 5 dalyje nustatytos valstybių narių teisės, pagal kurią nedaromas poveikis valstybių narių teisei nustatyti priimtinių trečiųjų šalių piliečių skaičių. Tai nedaro poveikio bendrai Vengrijos politikai, kuria siekiama sustabdyti, o ne valdyti neteisėtą migraciją.

Kalbant apie Susitarime pateiktas nuorodas į saugią, tvarkingą ir teisėtą migraciją ir Pasaulinį susitarimą dėl saugios, tvarkingos ir teisėtos migracijos, Vengrija pažymi, kad nei ES, nei kuri nors jos valstybė narė nėra priėmusios ar patvirtinusios to Pasaulinio susitarimo, todėl jis jokių būdu negali būti laikomas ES *acquis* dalimi. Vengrija pritaria Susitarimo pasirašymui ir laikinam taikymui su sąlyga, kad pirmiau nurodytos nuorodos Susitarime nekeičia teisinės padėties šiuo atžvilgiu, nesukuria precedento dėl būsimų nuorodų kituose tarptautiniuose susitarimuose ar ES dokumentuose ir jokių būdu nereiškia, kad tas Pasaulinis susitarimas tampa privalomas Šalims.“

AIRIJOS PAREIŠKIMAS

„Airija primena, kad jei Šalys šio Susitarimo kontekste nuspręstų sudaryti konkrečius susitarimus laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje, kuriuos ES turėtų sudaryti pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo trečiosios dalies V antraštinę dalį, tokių būsimų konkrečių susitarimų nuostatos Airijai nebūtų privalomos, nebent ES vienu metu su Airija, kiek tai susiję su jos ankstesniais dvišaliais santykiais, praneštų Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių organizacijai, kad Airijai kaip ES daliai tokie būsimi konkretūs susitarimai tapo privalomi pagal Protokolą Nr. 21 dėl Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės, pridėtą prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo.

Airijai nebūtų privalomos ir jokios vėlesnės ES vidaus priemonės, kurios pagal minėtą antraštinę dalį turėtų būti priimtoms šiam Susitarimui įgyvendinti, nebent ji pagal Protokolą Nr. 21 praneštų apie savo pageidavimą dalyvauti įgyvendinant tokias priemones arba joms pritarti.“

LENKIJOS PAREIŠKIMAS

„Kotonu susitarimą pakeisiančio susitarimo projektas yra nesuderinamas su Europos Sąjungos sutartimi, Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo ir Pagrindinių teisių chartija tiek, kiek juo Sutartyse nurodytas moterų ir vyrų lygybės principas pakeičiamas Sutartyse nevartojama formuluote „lyčių lygybė“. Tais atvejais, kai Susitarime daroma nuoroda į „lyčių lygybę“, Lenkija šį principą aiškina kaip moterų ir vyrų lygybės principą pagal ES sutarties 2 bei 3 straipsnius ir Pagrindinių teisių chartijos 23 straipsnį. Be to, šiame Susitarime vartojamą formuluotę „socialinė lytis“ (angl. *gender*), kurios Sutartyse nėra, Lenkija supranta kaip reiškiančią „biologinę lytį“ (angl. *sex*) pagal SESV 10 straipsnį, 19 straipsnio 1 dalį ir 157 straipsnio 2 ir 4 dalis.

Lenkija reprodukcinės teisės ir kitas išvestines sąvokas, kurios yra reprodukcinės teisių sinonimai, ar panašias sąvokas supranta tik kaip veiksmus, kuriais gali būti siekiama tiesiogiai palaikyti ir išsaugoti sveikatą ir išgelbėti žmogaus gyvybę, todėl nepritaria tam, kad remiantis tomis sąvokomis būtų aiškinama, jog abortai ir kontracepcijos priemonių naudojimas yra sveikatingumo skatinimo, šeimos planavimo ar žmogaus teisių užtikrinimo formos. Abortas nėra žmogaus teisė – veikiau tai teisės į gyvybę atėmimo forma.

Kalbant apie vadinamąją lytinį švietimą, Lenkija supranta, kad tai yra amžiui ir turiniui tinkamas švietimas pagal atitinkamus Lenkijos teisės aktus ir jais grindžiamas mokymo programas.“

PORTUGALIJOS PAREIŠKIMAS

„Paisant kompetencijos pasidalijimo tarp Europos Sąjungos ir jos valstybių narių principo, kaip apibrėžta Sutartyse, Tarybos sprendimas, kuriuo suteikiami įgaliojimai pasirašyti ir laikinai taikyti Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių organizacijos narių partnerystės susitarimą, nedaro poveikio Portugalijos Respublikos savarankiškumui priimti sprendimus jos išimtinai kompetencijai priklausančiais tarptautiniais klausimais, kai įsipareigojimai priklauso nuo vidaus patvirtinimo procedūrų užbaigimo laikantis konstitucinių principų ir taisyklių.“

VENGRIJOS PAREIŠKIMAS

„Vengrija pripažįsta ir propaguoja moterų ir vyrų lygybę pagal Vengrijos pagrindinį įstatymą, Europos Sąjungos pirminę teisę, principus ir vertybes, taip pat pagal iš tarptautinės teisės kylančius įsipareigojimus ir principus. Be to, moterų ir vyrų lygybė kaip pagrindinė vertybė įtvirtinta Europos Sąjungos sutartyse, visų pirma ES sutarties 2 straipsnyje ir SESV 8 straipsnyje. Vadovaudamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, ir savo nacionalinės teisės aktais, Vengrija sąvoką „socialinė lytis“ (angl. *gender*) aiškina kaip nuorodą į „biologinę lytį“ (angl. *sex*), o sąvoką „lyčių lygybę“ (angl. *gender equality*) – kaip nuorodą į moterų ir vyrų lygybę.“

LENKIJOS PAREIŠKIMAS

„Moterų ir vyrų lygybė Europos Sąjungos sutartyse įtvirtinta kaip viena iš pagrindinių teisių. Lenkija užtikrina moterų ir vyrų lygybę pagal Lenkijos nacionalinę teisinę sistemą, vadovaudamasi tarptautinėmis žmogaus teisių sutartimis ir laikydamasi Europos Sąjungos pagrindinių vertybių ir principų.

Dėl šių priežasčių sąvoką „lyčių lygybė“ Lenkija aiškina kaip nuorodą į moterų ir vyrų lygybę pagal Europos Sąjungos sutarties 2 ir 3 straipsnius ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 8 straipsnį, 153 straipsnį ir 157 straipsnio 3 dalį.

Lenkija prisijungia prie bendro sutarimo dėl Tarybos išvadų dėl ES prioritetų JT GA 78-ojoje sesijoje išimties tvarka ir tik atsižvelgdama į būsimą JT Generalinės Asamblėjos 78-ąją sesiją. Pirmiau minėtų konkrečių jų elementų nelaikome sutartomis formuluotėmis ir jokių būsimų derybų pagrindu.“

**Dėl A punktu
sarašo 21 punkto:**

**Tarybos sprendimas ir reglamentas dėl ribojamųjų priemonių
atsižvelgiant į Irano karinę paramą Rusijos agresijos karui prieš
Ukrainą
Priėmimas**

KOMISIJOS PAREIŠKIMAI

„1. Įgyvendinimo įgaliojimai

Komisija pažymi, kad su ribojamosiomis priemonėmis dėl Irano karinės paramos Rusijos agresijos karui prieš Ukrainą susijusius įgyvendinimo įgaliojimus Taryba pasiliko sau, kad būtų užtikrintas derėjimas su Sprendimo (BUSP) 2023/XX priedo daliniu keitimu ir peržiūra. Remdamasi Sutarties 291 straipsnio 2 dalimi, Komisija laikosi nuomonės, kad būtų buvę tikslingiau įgyvendinimo įgaliojimus suteikti jai. Byloje C-440/14 P *National Iranian Oil Company (NIOC) / Taryba ir Komisija* Teisingumo Teismas patvirtino, kad įgyvendinimo įgaliojimai Tarybai gali būti suteikiami „tinkamai pagrįstais konkrečiais atvejais“. Todėl Komisija mano, kad NIOC byla negali būti laikoma visų nuostatų dėl įgyvendinimo įgaliojimų, susijusių su Tarybos reglamentais, kuriais nustatomos ribojamosios priemonės, precedentu. Be to, kadangi „įgyvendinimo“ sąvoka apima ir taisyklių taikymą konkrečiais atvejais, priimant individualaus taikymo aktus, būtina, kad įgyvendinančioji institucija galėtų užtikrinti visų procedūrinių garantijų, į kurias tokie asmenys turi teisę, laikymąsi.

2. Humanitarinė išimtis

Komisija pažymi, kad Taryboje nesusitarta dėl atitinkamos humanitarinės išimties, taikomos dėl humanitarinės padėties Irane, priėmimo. Primindama apie platesnę JT Saugumo Tarybos rezoliucijos 2664 (2022) išimtį, kuri yra ir Irano masinio naikinimo ginklų reglamente, ir atsižvelgdama į perteklinio reikalavimų laikymosi riziką, Komisija mano, kad būtų tinkamiau skirtingoms Iranui taikomoms ribojamosioms priemonėms taikyti nuoseklias išimtis. Veikdama taip, kaip ji daro dabar, Taryba remia padriką nukrypti leidžiančių nuostatų ir (arba) išimčių, taikomų Iranui ar Irano veiklos vykdytojams pagal įvairius sankcijų režimus, sistemą, todėl teikti humanitarinę pagalbą būtų sudėtinga.

3. Nuostatos dėl pareigos pranešti, informacijos mainų ir sankcijų už ribojamųjų priemonių pažeidimus

Komisija pažymi, kad Taryba įtraukė ne visas nuostatas dėl pareigos pranešti, informacijos mainų ir prireikus baudžiamųjų sankcijų už ribojamųjų priemonių pažeidimus, kurias, atsižvelgdami į Irano karinę paramą Rusijos agresijos karui prieš Ukrainą, bendrai pasiūlė Komisija ir vyriausiasis įgaliotinis. Komisija mano, kad šios nuostatos turėtų būti įtraukiamos į Tarybos reglamentus, kuriais nustatomos ribojamosios priemonės, kad Komisija galėtų atlikti Sutartyje jai numatytą funkciją – užtikrinti, kad Sąjungos teisė būtų įgyvendinama ir valstybės narės vienodai užtikrintų tinkamą ES ribojamųjų priemonių vykdymą.

4. Draudimas keliauti

Komisija pažymi, kad į savo reglamentą, kuriuo Tarybos sprendimas perkeliamas į ES teisę, Taryba neįtraukė nuostatų, kuriomis draudžiama atvykti į ES valstybes nares ar vykti per jų teritoriją tranzitu. Todėl Taryba netinkamai laikosi Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo nustatytos vizų, sienų kontrolės ir teisėtės politikos srities kompetencijos ir neužtikrina, kad ES ribojamąsias priemones valstybės narės taikytų vienodai.“

BELGIJOS, NYDERLANDŲ, RUMUNIJOS, VOKIETIJOS IR SUOMIJOS BENDRAS PAREIŠKIMAS

„Mes, pasirašančiosios šalys, palankiai vertiname Tarybos sprendimo ir reglamento dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Irano karinę paramą Rusijos agresijos karui prieš Ukrainą priėmimą.

Tačiau apgailestaujame, kad Tarybos sprendime yra nuostata (4 straipsnis), pagal kurią vietoj balsavimo kvalifikuota balsų dauguma nustatoma būtinybė balsuoti vieningai tais atvejais, kai siekiama sudaryti ir iš dalies pakeisti sankcijų sąrašus. Šis reikalavimas pakenks sankcijų režimo ir juo siekiamų tikslų poveikiui ir veiksmingumui.

Remiamės nuoroda į ES sutarties 31 straipsnio 2 dalį, kurioje teigiama, kad „Taryba kvalifikuota balsų dauguma priima visus sprendimus, įgyvendinančius sprendimą, kuris nustato Sąjungos veiksmus arba apibrėžia Sąjungos poziciją“. Tai reiškia, kad sprendimai sudaryti ir iš dalies pakeisti sankcijų sąrašus turi būti priimami kvalifikuota balsų dauguma.

Norime dar kartą patvirtinti, kad mūsų šiandienis pritarimas Tarybos sprendimui jokių būdu nereiškia mūsų bendros pozicijos dėl balsavimo kvalifikuota balsų dauguma pasikeitimo ir neturėtų būti laikomas precedentu.

Atsižvelgdami į tai, siūlome Tarybai vėl svarstyti šį klausimą ir tinkamomis sąlygomis surengti atvirą horizontalaus pobūdžio diskusiją šiuo klausimu, nesusietą su jokių konkrečių nagrinėjamu pasiūlymu.“
